

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621201354
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621201354.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Ivanou Stehlíkovou, LL.M., vo veci starostlivosti o maloleté detí: Y.B. W., nar. XX.XX.XXXX a I. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, okres I. T., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky O. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, okres I. T., toho času v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Žilina a otca neb. I. W., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, v konaní o návrhu starých rodičov maloletých detí U. Z., nar. XX.XX.XXXX a jej manžela P. Z., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom P. XXX, obaja právne zastúpení advokátom JUDr. Jurajom Ďurajdom, advokátom so sídlom v Žiline, Kukučínova 12, na zverenie maloletých detí do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, takto

r o z h o d o l :

I. Maloletá Y. W., nar. XX.XX.XXXX a maloletý I. W., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starej matky U. Z., nar. XX.XX.XXXX a jej manžela P. Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú p o v i n n í sa o maloleté deti osobne starať v rovnakom rozsahu ako osobnú starostlivosť vykonávali rodičia.

N.. U. Z., nar. XX.XX.XXXX a P. Z., nar. XX.XX.XXXX sú p o v i n n í najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletých detí oznámiť súdu dočasne premiestnenie maloletých detí do cudziny na dobu dlhšiu ako 3 mesiace, spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a nimi významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením maloletých detí.

N.. U. Z., nar. XX.XX.XXXX a P. Z., nar. XX.XX.XXXX sú o p r á v n e n í maloleté deti Y. W., nar. XX.XX.XXXX a maloletého I. W., nar. XX.XX.XXXX zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

IV. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, orgán sociálnoprávnej ochrany detí je p o v i n n ý raz za 6 mesiacov, vždy k 31.12. a k 01.07. príslušného kalendárneho roka podať správu o výkone náhradnej osobnej starostlivosti vo vzťahu ku kvalite náhradnej osobnej starostlivosti.

V. Matka maloletých detí O. Z., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej Y. W., nar. XX.XX.XXXX a maloletého I. W., nar. XX.XX.XXXX na každé dieťa sumou minimálneho výživného 30 % zo sumy životného minima podľa § 2 písm. c) Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a zmene a doplnení niektorých zákonov, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia o náhradnej osobnej starostlivosti s tým, že výživné je povinná poukazovať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, do plnoletosti maloletých detí.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 19.05.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí maloletú Y. W., nar. XX.XX.XXXX a I. W., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej starostlivosti starých rodičov U. Z., nar. XX.XX.XXXX a P. Z., nar. XX.XX.XXXX a zaviazne matku prispievať na výživu maloletých detí výživným v nevyhnutnej miere a zároveň podnet na začatie konania o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Návrh aj podnet odôvodnil navrhovateľ totožne a to tým, že dňa 17.05.2021 obdržalo oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately telefonické oznámenie z Krajského riaditeľstva policajného zboru v Žiline o obvinení matky O. Z. z trestného činu vraždy. Matka maloletých detí mala v noci 16.05.2021 pred rodinným domom v obci P. usmrtiť pichnutím noža svojho druhu, otca maloletých detí I. W.. Napadnutý utrpel zranenia, na následky ktorých umrel. Pred útokom sa mal nebohý vyhrážať fyzickým napadnutím obvinenej O. Z.. Matka maloletých detí bola zaistená v cele predbežného zadržania v Žiline, t. č. je vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Žiline. Maloleté deti sú v starostlivosti starých rodičov (rodičov matky) U. Z. a P. Z., obaja bytom P. XXX. Dňa 18.05.2021 bolo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uskutočnené osobné šetrenie na adrese starých rodičov. Úradom bolo zistené, že maloleté deti sú v starostlivosti starých rodičov. Tí majú v pláne zabezpečovať ich starostlivosť, pokiaľ budú trvať dôvody, pre ktoré sú deti v ich starostlivosti. Maloleté deti počas šetrenia prejavovali prirodzenú náklonnosť k starým rodičom. Starí rodičia žijú v manželskom zväzku od roku 1982. Zo spoločného manželstva majú štyri dospelé deti: O. Z., B. Č., U. Z. H. P.G. Z.. Starí rodičia žijú s maloletými deťmi v trojizbovom rodinnom dome na adrese P.Á. XXX. Bytové pomery sú vyhovujúce pre zdravý vývoj maloletých detí, majú tu zariadenú detskú izbu s miestom na spanie a trávenie voľného času. Stará matka U. Z. brigádnicky pracuje v I. T. - U. K. & J. U., H..U.. P. I. T. s mesačným príjmom cca 280-350 eur netto. Starý otec P. Z. je na predčasnom starobnom dôchodku. Výška jeho dôchodku je 280 eur mesačne a občasne si brigádnicky privyrába. Maloletá Y. navštevuje 2. ročník Základnej školy vo P. a maloletý I. je žiakom 1. ročníka tej istej základnej školy. Starí rodičia sú so základnou školou v kontakte. Starí rodičia neudávajú výchovné problémy s deťmi. Starí rodičia sú zárukou, že starostlivosť o maloleté deti budú vykonávať v ich najlepšom záujme. Matka maloletých detí súhlasí s tým, aby starí rodičia zabezpečovali starostlivosť o maloleté deti. Rodina zo strany nebohé otca neprejavila záujem o starostlivosť o maloleté deti. Stará matka zo strany otca je nebohá. Starý otec z otcovej strany maloletých detí sa o deti neinformoval a ani nemá záujem o starostlivosť o ne.

2. Uznesením zo dňa 25.05.2021, č k. 20P/31/2021-14 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloleté deti do starostlivosti starej matky U. Z., nar. XX.XX.XXXX a jej manžela P. Z., nar. XX.XX.XXXX, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

3. Súd na prejednanie a rozhodnutie veci nariadil pojednávanie. Navrhovateľka, stará matka maloletých detí, U.H. Z. na pojednávaní dňa 06.09.2021 uviedla, že bývajú spolu s maloletými deťmi v domácnosti s manželom sami. Deti sa majú dobre, navštevujú školu, oni ako starí rodičia majú deti radi, ony majú rady ich, sú na nich zvyknuté. Matka im však veľmi chýba, každý deň sa na ňu pýtajú, kedy sa vráti. Volajú spolu s deťmi s matkou aj 2-3krát cez deň. Deti sa aj matky pýtajú, kedy príde, sú na ňu citovo naviazané, takže je to pre ňu aj pre deti veľmi ťažká situácia. Matke deti aj píše a kreslia jej obrázky, sú v podstate v nepretržitom kontakte. Ďalej navrhovateľka uviedla, že s deťmi boli stále od ich narodenia, aj materiálne pomáhali dcére s deťmi. Deti chodili prakticky od narodenia k nim. Na začiatku bývala dcéra s otcom maloletých detí a s deťmi v obydli rodičov od otca maloletých detí. Bola to stavba, ktorá bola postavená načierno. Do školy maloleté deti vozila dcéra alebo ona, takisto ich vyzdvihovala zo školy dcéra alebo ona. Deťom sa venovali viac-menej len oni. Potom odišli dcéra s druhom do W., to je obec v okrese Revúca, kde dostali byt. Posledné dva roky nakoniec bývali vo P.. Aj keď bývali vo P., tak deti už chodili do školy a boli stále v ich domácnosti. Boli u nich, aj keď skončili školu a potom od nich chodievali autobusom do P.. Navrhovateľka tiež uviedla, že dcéra vždy pracovala, zarábala, mala príjem na úrovni minimálnej mzdy okolo 450 - 500,- eur. Otec detí nepracoval, ona zakupovala deťom aj bundy, aj zimné topánky, aj dcére prispievala na nájom. To sa jej nikdy nevrátilo, pretože dcéra jej nemala z čoho vrátiť.

4. Navrhovateľ, P. Z., na pojednávaní dňa 06.09.2021 uviedol, že sa niekoľkokrát opakovane stali incidenty, keď dcéra utekala k nim domov. U nich mala podporu, prakticky celé víkendy bola dcéra u

nich. Videl na nej, že bola nespokojná aj deti boli nervózne, pretože biologický otec detí nerobil, ťahal iba z dcéry peniaze, preto bola smutná a nešťastná. Keď aj mal peniaze, tak vedel ich rýchlo minúť, hral hazardné hry, alebo sa opíjal, to bolo jedno alebo druhé. Aj z W. sa museli odsťahovať, pretože on narobil dlžoby. Už tam mal nepriateľov. On sa tam už aj bál potom byť a radšej odtiaľ odišiel. Potom vybavili cez kamaráta z rodiny podnájom pre dcéru vo P., to bolo bývanie v byte, kde ale tiež bolo treba platiť 300 až 350,- eur mesačne, na to peniaze neboli, vždy na to doplácali dcére. Deti sú u nich zvyknuté, boli u nich prakticky stále, sú navyknuté iba s nimi, na starých rodičov zo strany biologického otca nie sú zvyknuté. U nich sa stalo, že dcéra bola aj mesiac, aj dva, dokonca aj pol roka. So starými rodičmi zo strany biologického otca nemajú dobré vzťahy, ani po tom incidente sa spolu nebavili. Oni sa ani nespýtali, či niečo potrebujú, avšak oni by od nich ani nič nechceli, ale ani takú snahu nemali. Im ako starým rodičom ide o to, aby deti mali správnu výchovu a to sa im budú snažiť zabezpečiť. Navrhovateľ ďalej uviedol, že dcéra vždy bola zbitá, pretože jej druh, keď si vypil, tak v opitosti bol veľmi agresívny. Ona, keď videla takúto situáciu, tak už predvídala dopredu a niekedy prišla aj skôr, aby tomu zabránila, aj skôr odišla od neho. On bol agresívny už aj keď nebol opitý, aj deti to cítili, že mal v sebe alkohol, takže aj ony sa už báli. Stala sa tiež situácia, keď aj v zime musela dcéra s deťmi bosá utekať pred ním, pred jeho agresiou k druhým rodinám. Aj cez okno vchádzali do iných domov. Tak potom zariadili, aby dcéra s deťmi prišla k nim. Oni ich vždy prichýlili, nikdy ich neodmietli. Vždy, keď dcéra potrebovala, tak jej pomohli tak, ako je to aj teraz. Bolo to pre nich samozrejmosťou, že sa o deti postarajú.

5. Matka maloletých detí, O. Z., uviedla, že s návrhom súhlasí, pretože vie, že jej rodičia sa o deti dobre postarajú, vie, že im u nich nebude nič chýbať, takže je to starostlivosť, akú by im poskytla aj ona, možno ešte lepšia, keďže rodičia jej vždy pomáhali so starostlivosťou o jej deti. Častokrát musela utekať s maloletými deťmi, aby našla útočisko pri nich. Deti preto sú na jej rodičov zvyknuté a naviazané. Rodičia jej pomáhali po všetkých stránkach aj materiálne. Matka uviedla, že vyhľadala aj dom pre týrané ženy, lebo vždy, keď išla k rodičom, tak vždy ju tam aj s deťmi jej druh našiel, tak sa rozhodla, že bude s deťmi žiť v krízovom centre v I. T. Bolo to však problematické, pretože stále museli dochádzať do P., lebo deti tam chodili do školy a tiež musela dochádzať kvôli práci. Bez práce a bez peňazí nevedela fungovať s malými deťmi, preto to bola situácia, že sa do P. museli vrátiť naspäť. Pokiaľ sa týka detí, matka uviedla, že si myslí, že deti boli psychicky týrané zo strany jej druhu, bol to teror, pretože sa ho báli. Keď čokoľvek urobili, tak ju prosili, aby to nehovorila otcovi, alebo aby to rýchlo opravili, aby si to nevšimol. Báli sa ho a keď sa niečo také stalo, tak hneď jej samé navrhovali, aby ušli, že musia utiecť pred ním. Mali z neho strach. Bola situácia, že bola chorá keď boli ešte v W., bola po operácii v bolestiach ležala a druh jej to neveril, myslel si, že si vymýšľa. Ona sa nemohla ani zdvihnúť z postele, iba dcéra Y. jej pomáhala s hygienou. K rodičom odchádzala pravidelne, to nebolo raz, dvakrát, to bolo opakované a veľmi často krát, dá sa povedať, že stále, ale nemohla odísť nikdy pred druhom, pretože to by ani neodišla, nedovolil by jej odísť, tak vždy to musela urobiť potajomky, no aj tak ich vždy našiel. S deťmi mala vždy veľmi pekný vzťah, miluje ich, neboli s nimi žiadne problémy, vždy si s nimi vedela poradiť, aj ich usmerniť, aj im pomôcť, majú sa veľmi radi. Potom, ako zostala vo väzbe, tak ju bolí veľmi srdce, takisto aj deti to veľmi zle znášajú. Pýtajú sa jej, či nemôže dostať voľno aspoň na 2 dni, že iní dostanú, prečo nie ona. Už im to nevie ani vysvetliť, je to veľmi ťažké.

6. Kolízny opatrovník navrhol vyhovieť návrhu. S návrhom na zverenie maloletých detí do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov súhlasí, pretože je to v najlepšom záujme maloletých detí. Z dokazovania vyplynulo, že nie sú nejakí iní ďalší príbuzní, ktorí by boli schopní o deti sa postarať tak ako navrhovatelia. Navrhol, aby súd zaviazal matku platením minimálneho výživného na každé dieťa v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš rovnako súhlasila s návrhom v celom rozsahu.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín, a to najmä návrhom, správami a potvrdeniami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, potvrdením Sociálnej poisťovne, oznámením Ústavu na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody v Žiline, správou kolízneho opatrovníka, ako aj ostatnými listinami založenými v spise.

8. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 12.08.2021 mal súd preukázané, že bytové, rodinné a sociálne pomery sú od úradom podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloleté deti zo dňa 18.05.2021 nezmenené. Starí rodičia s maloletými deťmi žijú v 3-izbovom rodinnom dome, bytové pomery sú vyhovujúce pre zdravý vývoj maloletých detí. Stará

matka U.Ľ. Z. z dôvodu zabezpečovania starostlivosti o maloleté deti ukončila zamestnanecký pomer, je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR. Starý otec P. Z. je na predčasnom starobnom dôchodku. Výška jeho dôchodku je 280 eur mesačne. Občasne si chodí brigádnicke privyrábať. Maloletý I. poberá opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti v sume 169,40 eur, v rovnakej sume je priznaný aj pre maloletú Y.. Na Sociálnu poisťovňu podali starí rodičia žiadosť o sirotsky dôchodok pre maloleté deti, zatiaľ im nebolo vydané rozhodnutie. Maloletá Y. navštevuje v školskom roku 2021/2022 3. ročník Základnej školy vo P. a maloletý I. je žiakom 2. ročníka tej istej základnej školy. Starí rodičia neudávajú výchovné problémy s maloletými deťmi. Matka detí O. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, okres I. T., je naďalej zadržaná vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Žiline. Termín súdneho pojednávania nemá určený. Dňa 04.08.2021 bol úradom vykonaný rozhovor s deťmi v domácnosti starých rodičov. Y. H. I. uviedli, že súhlasia s tým, aby boli zverení do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Tí sa o nich starajú od zadržania matky (16.05.2021) a v ich starostlivosti sú spokojní. Uviedli, že s matkou sú v telefonickom kontakte každý deň a raz do mesiaca ju chodia navštevovať. Naposledy ju boli v ÚVV a ÚVTOS v Žiline pozrieť včera, t.j. 03.08.2021. Takisto si píšú listy. Maloleté deti počas šetrení úradu prejavovali prirodzenú náklonnosť k starým rodičom aj ostatným členom domácnosti. Starí rodičia sú zárukou, že starostlivosť o deti budú vykonávať v ich najlepšom záujme. V starostlivosti o deti im nebránia žiadne skutočnosti, sú zdraví a bezúhonní, súhlasia so zverením detí do ich spoločnej náhradnej starostlivosti. Podľa vyjadrení starých rodičov matka maloletých detí O. Z. súhlasí s tým, aby starí rodičia zabezpečovali náhradnú osobnú starostlivosť o deti. Rodina zo strany nebohého otca do toho času neprejavila záujem o starostlivosť o mal. deti. Stará matka zo strany otca je nebohá. Starí rodičia Z. uviedli, že starý otec z otcovej strany sa o deti neinformuje a ani nemá záujem o starostlivosť o ne.

9. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

10. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

11. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

12. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

13. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

14. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

15. Podľa §45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

16. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní, vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

17. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

18. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

19. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

20. Podľa 47 ods. 5 Zákona o rodine ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

21. Podľa § 75 ods. Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

24. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, po spoľahlivom preukázaní skutkového stavu, súd vyhovel návrhu starých rodičov maloletých detí U. Z. a P. Z. na zverenie maloletej Y. W. H. I. W. do ich náhradnej osobnej starostlivosti, pretože návrh považuje za dôvodný. Navrhovatelia v súčasnosti ako jediní zabezpečujú osobnú starostlivosť o maloleté deti. V konaní bolo preukázané, že od zadržania matky dňa 16.05.2021 sa starí rodičia o maloleté deti starajú, tieto zostali od uvedeného dňa trvalo v ich domácnosti. Bolo tiež preukázané, že navrhovatelia žijú vyhovujúcich bytových podmienkach, prostredie je pre maloletých vhodné a navrhovatelia sú pre maloleté deti najbližšou rodinou. Sú na starostlivosť zo strany starých rodičov zvyknuté, nakoľko dcéra s nimi udržiavala od narodenia maloletých detí kontakt a títo jej neraz pomáhali v ťaživej životnej situácii. Na domácnosť navrhovateľov sú maloleté deti zvyknuté. Navrhovatelia majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne a spôsobom svojho života zaručujú, že náhradná osobná starostlivosť bude vykonávaná v záujme maloletých detí.

25. Matka uviedla, že súhlasí so zverením maloletých do náhradnej starostlivosti starých rodičov, pretože jej momentálna situácia objektívne nedovoľuje o deti sa osobne starať. Vie, že rodičia zabezpečia deťom tú najlepšiu starostlivosť. Rodičia jej vždy boli oporou. Pomáhali finančne aj ľudsky. Hoci mala bývanie aj svoje zázemie, musela utekať pred agresiu svojho druhu, ktorý ju fyzicky napádal a psychicky zle znášali jeho správanie aj deti. Vždy ušla k rodičom, preto sú na starých rodičov deti navyknuté. Z dokazovania vyplynulo, že navrhovatelia sú jedinými príbuznými, ktorí sú spôsobilí a ochotní sa o maloleté deti starať. Keďže na strane matky aktuálne existujú dôvody, pre ktoré nemôže poskytovať maloletým deťom osobnú starostlivosť a vytvárať im domov, súd konštatuje, že v konaní boli zistené závažné dôvody, na základe ktorých je možné konštatovať, že osobnú, rodičovskú starostlivosť o maloletých, je potrebné riešiť náhradným inštitútom náhradnej osobnej starostlivosti. Na základe uvedených skutočností súd návrhu navrhovateľov vyhovel a maloleté deti zveril do ich náhradnej osobnej starostlivosti, pretože je to v najlepšom záujme maloletých detí. Súčasne bola uložená povinnosť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš predkladať súdu dvakrát ročne správu o výkone náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté deti.

26. Vo vzťahu ku vyživovacej povinnosti súd určil rozsah vyživovacej povinnosti matky voči maloletým deťom na každé dieťa vo výške minimálneho výživného 30 % zo sumy životného minima podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a zmene a doplnení niektorých zákonov, a to vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov sa stáva príjemcom výživného Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, v obvode ktorého majú maloleté deti svoje obvyklé bydlisko. Súd pri určení výšky vyživovacej povinnosti vychádzal z toho, že matka je aktuálne vo výkone väzby, kde nie je pracovne zaradená, keďže väzba vylučuje možnosť zárobkovej činnosti, preto momentálne pomery matky neumožňujú určiť vyššie výživné, iba zákonom stanovené minimálne výživné.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš v štyroch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné, nakoľko účastníci sa vzdali odvolania po vyhlásení rozhodnutia (§ 368 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.